

Starptautiskais seeweeshu Kongress.*)

„Lev b u h s eelahrot wihereschu isglichtibu,
mahlfiu, gudribu un godu!“
(iermachers Seeweischu Latzitsma“ 10. haftig.)

(Vf Schleiermachers „Seeweschenk“ 10. Auflage.)

Kad 30 gadius atpakał Susanna Antoni no Amerikas atbrauza Berline un iissuhija usaižinojumus uſapulži, kur pahvpreest par seeweeshu teesibam, tad Berlines pasta walde wiſus eeluhgumus atsuhija winai atpakał ar to peefihmi, la iissuhitit „usmuſinofchus“ usaižinajumus Berline ir aſſleegits. Un tagad? Ta pate Susanna Antoni, tagad jau ſirmgalwe, tila Berline ſanemta ar nedalitām gawilem, tila ſanemta no wahzu walſis kanzlera grafa Būlowa, no grafa Bosadowſka un wabiu leifareene ſpeeda tai roku un farunajās ar to. Un ne Susanna Antoni ween, bet wiſam ſeeweeshu ſtarptautiſla longresa delegeateenem minetee wahzu walſis preefschtahwji parahdīja toſleelalos pagodinajumus un laipnibas. Wehl 1896. gadā, kad Berline pimo reis notiſla ſeeweeshu longrefs, eeraſtlijas 1500 dalibneezes; ſhogad no ahreenes ween dalibneeschu bija pahri par 3000 un buhtu wehl wairak, ja tſchetrās wiſleelajās Filharmonijas ſabļes buhtu bijis wairak telpu. Ka ſchee daudſee tuhſtoschi newar bumb wiſi „ahrprahſti“, to tagad neweenam wairs newajaga peerahdit — arī Berline ne, kur studenteenes ir jau iſdeenischla parahdība (tagadejā waſaras ſemestri Berlines universitatē ſtude 368 ſeeweetes, ſeemas ſemestri bija 562), kur organizetas ſavās ihpasčas beedribās ir ſkolotajas, kantoristes, ſchuvejas, deenestmeitas un strahneezes.

Sinams, daschi zilweli ari wehl tagad frata galwu. Wini arween ta dara: tad las ir notizis, tad leelaka dafa to attihst, tad wini otihiß to or'. Bet wairal ne; „nupat ir deesgan“, wini sala: „nupat wojoga apstahtees!“ Ka seeweete zenschas pebz isglishibas, zif tas jaust! Ka ta grib paplaeschmat sawu redses aplofu, tikt yee wairal patslahwibas, pelnit pate maiß — zif tas ir prahligi! „Mehs — wini sala: seeweeshu prahligi & profbas arween esam atsinuschi!“ Bet ka winas prasa p i n i g u patslahwibu un lihdsteefibu sadfbwë — tas nu atsal neet! Tas nu gan esot trakums, las isperinajees tilai daschu seeweeshu galwäs. Jo tas ir teesa: tee wehl ir nah k o t n e s mehrki, par teem wehl jazihnas, un paschas seeweetes naw wifas par teem weenis prahlis. Bet tilpat bes schaubam stahw tas: I a d usnaemta attihstibas gaita ari f che e zenteeni peepildisees foli pa solim, tad tee paschi prahligee art tos otsibz, apgalwos, ka arween jau ir atsinuschi prahligas profbas un tapat beesdinäs: „bet nupat ir deesgan! nupat peeteel!“

1888. gadā Amerikā, Washingtonas pilsestā, bija sapulcējusčās amerikānu, angļu un frantschū seeweetēs un nospreeda dibinat „Pasaules seeweeshu sabeedribu”. Sabeedribai rādās beedrenes višwaīrak no amerikānietem un tās tad sasaņa Tschikagās pasaules iestādē 1893. gadā starptautisku seeweeshu longresu. Te iestī nu weenojās par seeweeshu starptautisleem genteeniem, un šo longresa vālbīnežes, no lādām 30 tautībam, dibināja weblašawās valstis nacionālās seeweeshu saweenības, kuras sākās beedribas veeflehsōs „Pasaules seeweeshu sabeedribai”. Lādīu saweenību togad ir 19, kuras organizeti 7 līdz 8 miljoni seeweeshu (iruhīt saweenību tilki Turzijā, Kīnā un pāris mazās Amerikas valstīnās). Wahājas saweenība „Bund der deutschen Frauenvereine” nu bija ta, kas sasaņa šo gada longresu Berlīnē, un wāzī seeweeshu saweenības gatīs tad ori noteīja višu longresa programu un gatīgo fisiognomiju. — Deenu pirms longresa wāzī „Starptautiska seeweeshu balsītešķu sabeedriba” natureja sawu sapulzi, un ir jaatsībī, ka šo sapulze bija inte-

^{*)} Pehz krewu un wahju prefes finam par starptautisko kreweschu longresu Berlinē sf. g.

refantaka, nela wiss wehlakais longress. Leeta ta, la jau
wairakas walstis, wispirms Amerikā, pastahw seeweeshu sa-
beedribas, kuras laro weenigi par seeweeshu politiskam tees-
ham, laro un war jau usrahbit panabkumus, wišmas Ame-
rikā, kur daschās walstis jau sen (Uelomingas walsti jau
35 gadus) seeweetes eeguwuscas wehleschanas teesibas un to
paschu panahkuscas ari Australijā daschus gadus atpalak.
Wahzijs pebz ta tiskai wehl zenschas un pee sabeiribas, kura
to dara, veeder wissas eevehrojamalas mahzitas wahzu see-
weetes: Dr. Anita Augsburg, Dr. Kate Schirmacher, Minna
Kauer, Lilijs Braun u. z. Schi wahzu sabeiriba nu fasaiza jau
pirms wišpahrigā longresa to sapulzi, kura wišwairak us-
trauza prahus. Wina pat rāhdija berlineescheem, la ameri-
kanu seeweetes usstahjas basnīzā par mahzitojam, tas ir,
rāhdija basnīzā weselu deewlalposchanu, kur spredikotajas bija
seeweetes. Bet sapulzes galmenais nopolns bija wina no-
teiltiba usstahditā programma un nolehmumos. "Wiss zilweli,
la patslahwigi un brihwī lozelti sabeiribā, ir weenlihdfigi;
wineem ir, wiħreeſcheem, la seeweetem, prahis un spehjas un
tas starpibas, lo noteiz dīsumums, neleek schleħeschlus zekā, lai
ispilditu sabeidriflus usdewumus, tað tad neatnem ari teesibas
us scheem usdewumeem. Dabigā labrtiba ir sawstarpiba,
sawstarpeja papildinaschanas weenam ar otru lopejos zen-
teenos; seeweeshu besteefigums kaitē neween
wiñam paſčam, bet ari wiħreeſcheem un
wiſai zilweli. Seeweetes netaisnigais labwollis, aif-
bildniba pahr wiñam, isgħiħibas aprobeschojumi un paſč-
darbibas schleħeschli ir padarħuschi seeweeti daschā finnā par
besdarbibas un neavsinas upuri, kamehr fainnezziflee ap-
stahlxi wiñu tomebt ir isdfinušchi dīħwes zihna, zihna pebz
ustura, kura prasa patslahwibu. No seeweetes demoralise-
schanas un nospeestibas sabeiriba naw neneka mantoju;

Schim präfbam nu daudsi runas pretim. Vilnigu lihds-teefigumu seeweetem, ari politiflu — to arween wehl daudsi newar fagremot. Bini zet wisu wisadas eerunas. Ir dascht, kuri spreesch lihdfigi tam austroleesch tautas weetneelam, kas wisa no-peetnibā apgalwojis, ka scha seewa scho waits ne par lo nelaidschot us parlamentu, ja parlamentu fehdeschot ari jau-nakas, slafstakas seeweetes. Zitt gibt buht finatnifli un laisch klojū broschuras, kā Möbius, par "Seeweetes fisiologisko wahjiba", kur peerahda, ka seeweete esot masal spehjiga un masal attihslita. (Par scho leetu ir "Mahjas Weesi" plaschi rokstiks alspebri novembrī.) Wehl zitt beedina, ka seeweete eeguhdama wisa teesbas, saudeschot patiku pee gimenes dñshwes, pametischat nowahrtā behenus, pefsawinaschotes widereeschou eeraschas un wehl zitas breesmu leetas. Pret wiseem scheem beedinatajeem nu pateesā dñshwe pajek sau-halbs. Zit interesanti, ka drīhs pebz Möbius broschuras i-nahja otra broschura, ari no lahda ahrsta, un tās wirbrakts flaneja "Widereeschu fisiologiska wahjiba". Autors eewadā stingri ijslaidojo, ka viņai neesot ne seewas, ne seewas mahtes, un viņš rakstījis tilai pebz fedsaystnas un sauwas finatniflās leterprashanas. Tā ka ari Möbius newar leezinat zitu, tad nu išnahl, ka mas attihsliti un mas spehjigi, ar wiſadeem truhkumeem un wohjibam. ir tisslab seeweetes ka widereeschu, kas ari latlam buhs wiſlabala pateesba... Nu — bet lo leezina peedſibwojumi tais walsti, kur seeweetem jau ir balsgs teesbas? Tur ir schahds solts: mineta Uelo-mingas walsti waldbā 10 gadus atpalat, swinedama seeweeschu balssteesbas 25 gadu jubileju, eesneedja wiſam futuras pašavles waldbām ofizielu paſinojumu, kura aizrahdija us seeweeschu leelo labdarigo eespaidu politiflu dñshwe un kura wiseem eeteiza eewest seeweeschu wehleschanas teesbas. Un nelahstibū waj trauzējumu gimenes dñshwe now no tam radees it nelur, nedz ari kur ir seeweetes saudejuscas sau-

feeweetibu. Un heidsot ir jaapeekrīt Australijas ministra Bartona wahrdeem: „Ko newajaga usswehrt, ir tas: iou tavebz ween, ta fobi fustiba ir logiski pareisa, wajadsetu to atsīt, pat lād tai rastos daschas launas sefas!“

Pebz progresivo seeweeshu sapulzes nu sahlas patihstenais longress un ilga welsu nedelu junija sahlu. Tam bija tschelras nodakas: seeweeshu isglichtiba, nodarbo-schanas, fabeertristee zenteenii un juctidiskais stahwolkis. Wijas nodakas strahdaja weenā laikā, latra sawā sahlē, kur nemitigi lahja latedri weena runataja pebz otras. Waj atstahstīt longresa darbibas gaitu? Ul, las to spehtu! Jau ussflaitot ween pei wahda wijas runatajas un nosauzot wišu preeschenesumus, iseeitu wairak telpu, nesā mums pawisam nowehlets, kur nu wehl atstahstot wišu, wairak nelā 300 preescheni e fu mi u saturu! Ja to gribetum darit, tad larsch Tahlojs Ausirumos ne pawisam nedrihstetu notišt, tad automobitt nedrihstetu streetes, flosneeli nedrihstetu beigt mahžibas eestahdes un wispaht wišam zitam buhtu janogrinst laimigā besdarbibā. Tilai tad warenum atrast slejas seeweeshu longresa darbibai. Tad atstahstītum preeschenesumus par seeweeshu mahžibas eestahdem, ari seeweeshu semkopivas flosam, par abu dīsimumu lopejo audsinašanu un isglichtoschanu, par daschadeem seeweeshu darba laukeem, par propagandu pret laru, ko wadija Berta Sutner, par mahtes teekbam, laulību šķirkšanam, prostitūcijas aplaicoschanam, strahdneeschu apfardsibū u. t. t., u. t. t. Bet ja ari laut zit so dot no wiša ta ihsumā ir loti gruhti, ta ir pascha longresa waina. Nav labi, ka longresi ir pahral raibi, ka runā par nestraitameem jautajumeem, par satru tikai pahrdesmit waj pat iki dešmit minutes. Kongresem ir jaunstahda sinami nedaudzi pamatjautajumi, par teem iadod wairaki preeschenesumi, jawed debates un iadod spreediumi. Tad šehee jautajumi top wairak pahrspresti, top par zentreem un ari awiščnežiba war pei teem peeturetees. Tahdu lahtibū nu longresa walde deemschei nebija eeturējuse un tapebz noteikta pahrskata par longresu novar dot. Kad pebz sahba gada isnahls drukā longresa protokoli, tad tee buhs interesants materials: tur arādiš wiſus rūpīgi isstrahdotos preeschenesumus, kuri gan ar daudseem atrahrojumeem, iſteikdamī daudsās weetās tās pasčas domas, to mehr sneegs dasčas swarīgas finas. Vate longresa nosībme nebija tikdauds ta, dot ja un u s eeroščiūmus jau organizētam seeweetem, iſteikt ja un u s domas, domas, ta tās pasčas seeweeshu lustībā jau sen sludinatas idejas vopulariset un zelt preescheni wairaleem tuhīstoschein pilsoniſtu seeweeshu. Turigu, pilsoniſtu seeweeshu, jo ar tam aprobešojoas longresa faslahīws, un šīs fakti dod eemeslu otram pahrmetumam pret longresa waldi. Protī tam, ka longress tika sarihlois brihnum gresni, ar milsigu dekoratiivu spochumu un pahral augstu eeejas naudu (2 marlas, gandrīzs 1 rubli par deenu un 8 marlas par wišam sehdem). Sinams, tā longress veewilla dauds no turigalām šķiltam, no augstalām aprindom, tā longresu eewehroja un pagodinaja ministri un wahju leisareene un apmelletaju bija tā tā tā wairak nesā wareja twerīes; bet ar wišu to iſklausījās sawadi, ka gresnās damas runaja par augsteem zenteeneem, brihnam, garlgām ūhymem, dīshīves postu un ūtīnīgl īteiza sawu ūhdīsīhtibū tam tautas seeweetem, kuras augstā eeejas nauda tureja tā ar „selta muhri” tahlu ahrpus longresa seenam. Katrā finā, ja wiša seeweeshu lustība buhtu tāhda, tad tā nebūtu sauzama par seeweeshu, bet par „damu lustību”. Protestu pret longresa nelonselwenzeni iſteiza tikai pasčā pehdejā sehde Lilija Braun (saralstījuse leelo grahnatu par seeweeshu jautajumu, kura dabujama ari kreisisti: „Женский вопросъ” — 2 rubli), kura jau pagabjušā longresa sanābza ar longresa waldi zeeschi ween matos. Leelala data zitu dalibneeschu, ihypaschi tās, kuras masak wehl intereſejuſčas par seeweeshu jautajumu, turpreti beschaubam bija no longresa bes gala apmeerinatas un aizgrābības un pahrnesa mahžā dīshīwus eeroščiūmus us wiſu muhšču. Welti tā tād longress navo bijis, bet wiſas pa-

tas blaktes, kā mahjodas, muschas un duschadus zitus fesch-
tchus. Swabadiā tapat rihlojas Nabis, Colivcoris un
Harpactor fugas.

Un pat starp tauriū lahpureem, lai gan reti, fastopam laupitajus, tā nu pubtchu fugas Evastria Thalpochares, turas deesgan dihwainā lahtā pahrteel no fosutem.
Tiblainei un taisnspahrnainei (Neuro- un Orthoptera) ari usrahda daschus jo sparigus laupitajus. Wisat splahiti-jusēs ir spulgus-has fuga Chryopa, kura sawās sillasas spilgtas krabfās isskatas deesgan ūlaista un farodas wisur, kur ir laputes, un winu lahpuri ir tilpat tshallii medineeki ūl mageetinas. Starp ūleneem tā faultee lapu ūleent Locusta viridissima labprah̄t meelojas ar gatu.

Bet wißwairak schai siñā darbigas lapſenu fugas. Dauds laitigu taurinu labpuru iſnibjina Ammophila, kura la baribū ſawam peram tōs well alaſ eelschā. Bet tomehr wißwari galas ir ichneimoridas, bralonidas un chalzididas. It ihpaſchi pehdejā dſintia ſemlopiim laikam wißnoderigala, bet lihds schim ta mas tiluſe eeweħrota un winas neſtattamas fugas naw pilsnigi apralſtitas un ari winau dſiħwe moſ paſħlītama. Turpmak redseſim, lapeħżi schi dſintia tik swariga.

Epileptiku murgi. Ahrsteem wehl deesgan pehtischanas gar kriktamās lāites slimneekem un ihpašchi psichisslas parahdibas wehl deesgan mas issflaidrotas. Pat pee weenlābschām krampjā lehltiem eerobas walobas trauzejumi: noslischānās, schlupstena, heidsot pišniga nespēja lo iſteikt. Viels raudstja peerahbit, la schi parahdiba issflaldrojama zaur to smadseau datu pegurdinaschanu, no kureām dīstreit aſfariga, lamehr daschos gadījumos faslimst libdi ari pais walobas gents. Dr. Baecke Frankfurte pee Mainas laidis uļajā fāvus nowehrojumus par epileptiku runas jalam. Rahds slimneels il us weenu jautajumu atbildeja: "Mani fāuz N. N.". Līdz pebz ilgala laika winu wareja peedabuht, la winsch bes lahdas jehgas runaja palak daschos wahrdus. Schahdā slahwollī wiſswairak uskriht daschu wahrdu besgaliga atlahrofchana, ari tad, kad slimneels zitadi it labi war runat. Tāknt aifgrahbosha ir paſchrūna, kuru Racie nolloufjās no labdu 45 ga- bus weja epileptika, kas pa krampjā lehltmi plusscheja par labdu leelu zēlojumu us Ameriku. Pee tam aifweenam parahdījās tee paſchi ūzehgumi un nogidumi. Leelā lomā wina

murgos yekrita ozeanam un gandrihs ilweens teikums heidsas ar wahrdeem: „Un tas ir tahds swinigs brihdis!“ Peemehram: „Es ispeldeju ozeanā, tas ir tahds swinigs brihdis, un es gabju tahlak. O mei, mei! Un tas ir tahds swinigs brihdis! Un tad es brauju arween tahlak. Man nahzus Ameriku atstaht, un tad es ispeldeju ozeanā, un tad mans gars haschuka. Un tas bija tahds swinigs brihdis. Un nogrima ozeanā. Tad es arween ar sahpem domaju, la es ispeldeju ozeanā, un tas ir tahds swinigs brihdis un t. t.“ Pat kad slimneels spehja atbildet us ahrsta joutajumeem, winsch saweem zitadi prahligeem wahrdeem arween wehl yessprauda: „Un tas ir tahds swinigs brihdis“. Tahda wahrdū atlahrtoschana war tahdā mehrā yeenemtees, la slimneels weselām stundam plahvā bes it nesahdas iehgas weenus un tos paschus wahrdus. Pee dascheem slimneeleem schabdi isteizeeni ir deesgan rupji. Ta tahds epileptikis ik us jautajumu mehdsā atblaut: „Es esmu zuhla, tu esf zuhla, winsch ir zuhla!“; ūtis slimneels apmeerinajas tikai pebz dascham deenam un tad ari bija wiſu aismirfs, lo bija dartsis. Maecte grecsch fewischku wehribu us tahdām pahrgahīgām gara juzam preelsch teesu medijinas. Soprotams, la jaisschlik schabdas epileptikas blakus vorahdibas no iħxienas ahrpraktibas

W.

Breesmiga nahwe. Kà angku awises fino no Bunes-
tonas Ru-Dscherfijas walstí, tad tur lahds nibreis nehmis
breesmigu galu. Tur lahds septiadehmit pehdu dñslich ubdens
reserwuars pee istelas bija samaitajees un tadeht wajadseja
reserwuaraa pee istelas atronoscho zaurumu aislahpit. Sdim
noluhsam tila nolaista reserwuaraa lahda milissia swina lode,
ar noluhsu, lai uhdens strahwa ro eewilktu istelas stobrā,
tomehr netila trahpita ibstā weetā un tadeht wajadseja no-
laist lejā nibreju, lai tas nowet lodi pareisā weetā. Ta
winam nu uswhehas us lahiu, tā lai tas newareja tift projam
un wiſi mehginajumi bija weiti. Bairaklahert winsch dema
signalu us augſchu, pehz kam titla nolaisti lejā ari wehl ziti
nibreji, bet ari tee newareja ne lo lihdsset. Kaja palila sem
smogas lodes. Pehz tam, lad fastrahdaja wehl lahdas
diwi dehmit tchertas stundas, tila konstatets, la nabaga nih-
reis iou nomirig.

eelejās un visās tābdās veetās, turaš pēcī tākstora eestasteem par slīstām atsiktas, zela gabali atkal tika vājināti.
Braschais.

Walsas II. eejirkna semneeku wirsteesa, kuras
sehdellis bij Sinolé, ar Bebsu-Walsas meerteefneshou sapulges
atkauju to pahrzehluje us Gulbenes draudses Litenes mutschu,
lamehr wirsteesas fehdes notires Litenes pagasta namā. Posta
fuhltijumi adrefejami jaur Stahmereeni. Rund, ta wirsteesas
fehdes Seltina pagasta namā, kurā mehdsia isteesat Opelalna
uu Aluksnes draudschu prahwas, tagad walrs nebuhschot un
ari scho draudschu prahwoneeleem wojadsehschot mehrit 60—70
wersles garo zefu us Liteni. Ir nu gan drusku par tablu!

(B. W.)
No Jaun-Laizenes. Laulsaimneeleem, lä ari muhr-neeolem un nambareem schis pawaasars ar sawu pahreelo flopjumu ir foti nepathielaams. It fewischki laulsaimneeki stipri schehlojas par mirumu un websumu, jo laulos asni nemas negrib lahga steeptees garumā. Zapat ari pławās sable un tihrumos abholinsch aug gauß, tä la eewahlschan, kura pehrn eehablaas tuhlin pebz 15. junija, wareś sahsteees tifai julijā. Auglu loseem seedus schopawaasr stipri maitaja „fmezerneeli”, kuru isnihinashchanai schejeenes laulsaimneeki dahrskopji peegreesch foti masu wehribu. Upenajs.

No Jurjewas. Attezotees us lara spehla mobilischanu Jurjewā, tad, là awise „Nordl. Zeitg.” sino, tur eesaulti kopā 416 sirgi — no teem 8 kawalerijas sirgi, 7 leel-gabalu sirgi, lamehr zitt wißt pahtrejee nolemti preelsch mantas weschanas.

— Kā minetā awise rakša, tad ari apstahllis, la ga-
rigo dsehreenu pahdoschana aisleegta, ehot salarā ar to, la
eterweidige medikamenti apteekas leelā mehrā konsumēt, tā
it sevisfoki la wahscou balsams isleetotais Kunsenā balsams,
la ari Hosmana un seferminzes drapes. Schee medikamenti
leelā mehrā banditi un daschi pat mehgintajuschi ar teem ap-
flurbinatees, jo als schahda zehlona fasslimuschas lahdas 7 per-
sonas, no luraā weena islaiduse garu, lamehr 6 gruhti fa-
slimuschas nogabdatas flimnizā. — Gewehrojot schahdus pee-
dfihwojumus, polizija noleguuse apteekam pahedot no rolas,
eterweidigus medikamentus, bes ahrsta parafisichanas. Pa-
tam leelā mehrā zehluschees peeprafsijumi pehz loka spirta, jo
deemschel netruhlii zilwelu, luri nepaishī labaku apmeerina-
schanas lihdselli, la alkoholu — kad ari tai wištaitigalā fa-
lopojumā.

— Utteezotees us mobilisaziiju awisse „Nordliv. Zeitung“ ralsta wehl, la Widsemes gubernatora lungis wiisus deenast bijis klaht us wolsala yee eesaulto reserviijiu pulku aisbraulshanas us lara lauka. Virmajä eesaultshanas deenä op pullsten 4 pehz pusdeenas aisbrauzis virmais brauzeens ar reserwisteem lihds ar leelaku partijsi firgu; wakarä ap pullsten $\frac{1}{2}9$ aisbraukuschi 800 wihri. Virmajä laikä reservisti dadas us Oranienbaumu, Peterburgu un Peterhofu; daschi dadas us sappeeru bataljonu Borowitzchos. Leelaka data no reserwisteem teel peeslattita 147. Samaras lä art 148. Rafpijas sahjneelu pulseem. Abi pullsi peeder yee 1. armija-korpusa, tuerch dadas us Tahlajeem Austrumeem. — Mobilisaziija ta tad tillab lä nobelgta. No eesaulteem reserwisteem 1795 wihri atsichti par derigeem altiwan deenestam. Pa leelakoi dalai tee pregejusches, jo atronas gados, lad teel nödibinata glimeses döshvi. Ne gluschi mass starp eesaulteem ir art amatneelu staits.

No Gramſdas, 29. junijā Gramſdas-Trelnu Jauna-
muſchās ſchihda moderneezeſt Kalmann peedſima teinischī,
puilas. Pirmais un trefchais fwehra latēs 5 mahrz., otris
 $6\frac{1}{2}$ mahrz. Jaunpeedſimufchee, la ari mahte wiſi furmeht
wefeli. Mahte 30 gadus weza. Preelfch 9 gadeem tai ve-
dſima pirmais behrns. N. N.

**Ventspils ipes padzīnīšanas darbi, kuri sahdu
laiku bija apstājusies, atkal eesfahkti.**

No Sarkana pagasta (Wentspils apgabala) sino „Wind. Btgai“ par schahdu nahwigu eewainoschanu. Swebideen, 13. junijā, valara Tentschach mahjā trihs puiscchi frigus issahjuschi ganibā, ar flintem apbrunojuščees. Ap pulksten 11 weens no teem, kruhms wahrdā, atschlikrees no beedreem un eegahjis kruhmos. Kad winsch d'sirdejīs schahweenu norihbam. Domadams, la wins beedri isschahwuschi wing flinti, lai wlaū latinnatu, winsch issleidsees is kruhmeem un sawam beedrim Strausam israhwīs flinti is rolam. Domadams, la flinte isschauta, winsch mehrejīs aisskrejofscham Strausam. Schahweens norihbejis un eeskrekhis Strausam sahnos, tursch ašinim aptraipits nogahsees gar semi. Par nedarbu isbijees slepawa un wins otrs beedes eemutluschi meschā un nahwigi eewalnoto atschahjuschi bes palibdsbas. Wehlak loundis Strausu atraduschi nomiruschu. Slepawa eot 18 muhscha gada. (B. B.)

Par Leepajas skolam. Realskolas pavildu līases (VII.) turku nobeiguschi 11 jauneli, storp teem 3 latveeschti: Adolfs Graudinšch, Andrejs Kursčinskij un Andrejs Steinis-Saule (ar godalgu). — Realskolas pilnu līeschu līstu turku nobeiguschi latveesci: Juris Rollis, Alekands Sariņšch, Frīzis Schalme un Iā aheneels Jahnis Gelinskij. — Gimnāstijas turku beiguschi: Jahnis Ullsnis, Andrejs Apinis, Bruno Krūhminšch un Frīzis Silsne. — Romerzskolas pilnu turku beiguschi: Karlinščo, Keonlaks (ar fudraba med.) un Stuža.

No Wainodes. Slatorees pehz apstaksteem muhsu Brihwibibliotekas heedriba riblojas jo zentigi, las eesabluumā pehz waldes pahrmalinas nebiha paredsams. Ta nesen junijā muhs patiblami pahrsteidsa teatra israhde, lura usveda R. Kalnina „Medneeki“. Vispahri war sozit, ta israhde noriteja labi. — Kā behdigu gadijumu waru minet seloscho: L. saim-neela dehls N. bija issagajis laulus apstalgat libds panemdambs flinti un eegreesdamees pee tuvejā laimina, flinti astahdambs ahrā, wehlak lizis latpam lai eenes. Behdejais nesdams saht darbotees ar flinti un pehlschni abi schahweeni eet wakam tai brihds, tad N. eet ahrā. N. tila fabraqats kruhtis.

Par inspektorū Jekabpilates tirdzniecības skolā, kā mums sīno, apstiprinats Rījewas lomerstolas ietotājs, mahātājs L. Bebrisina lgs. Zelmaleitis.
St-s.

c) No žitām Streewijas pusem.

Taunais Somijas generalgubernators. Par

Somijas generalgubernatoru eezelis galma statmeisters, admirilitates generalleitnants Inass Iwans Michailowitschs Oboleskis. Winsch ir zehlees no lahdas muischneelu d'simtes Simbirskas gubernā. Sawu isglītību tas smehlees juhras slā, no kuras 1876. gada tika išlaists lā mitschmens un nabloschā gadā tika veestātīts pēc gwardes elipaschas armijas. Sahlumā Inass atradās pēc faussemes spehleem, bet sahlo no 5. maja 1878. gada tika pahzelts gwardes faweenoīd elipascha, un peedalījās pēc Schurewskas un Slobotuskas bateriju segšanas. Pēz tam tās tika pahzelts us Melnjuhās uhdeneem, kaptēna leitenanta Dubasowa pulks. Uz minu lūterā „Inass Poscharstījī”, tas ispelnijs eewehribu par branderu wadišanu us turku lora fugeem un pēc Sillstrījas zee-tolschna tilta, par ko tika apbalvois ar Sv. Annas 4. schlikas ordeni ar usrakstu „par duhschibū”. Tablak J. M. peedalījās pēc kreivu lora spehlu pahrejas apsardības pahr Donawaki upi. Pēz kreivu pahrejas pahr Vassanu salneem, tas kopō ar gwardes elipaschu eeradās San-Stefanā. Pēz tam Inass Obolenstīs laupoja wehl lahdū laiku us slotes, starp zītu un leisarīslam jachtam „Derschawa” un „Alessandrija”. 1881. gadā tas nehma atvainojumu. Leelu laiku, lāmehr tas tika eezelis par Chersonas gubernatoru, tas ispildīja daschnedaschadus amatus, kuros tika eewehlets. 1882. gadā tas ispildīja Simbirskas aprīka muischneelu preelschneela amatu un nabloschā gadu jau tika apstiprināts par gubernās muischneelu preelschneelu. Tai poschā gadā tas dabuja galma lambarlungu tituli un 1896. gadā tika eezelis par galma statmeisteru. Isipildīdamas Chersonas gubernatora amatu, Inass ispelnijs Wisaugstalo pateizību par isveizigu un energisku rihloschano, apspeeschot 1899. gadā Chersonas gubernā „pretschibdu” nemierus. 1901. gadā Inass eezelis par Charlows gubernatoru. Schī amātā tas apsveeda nelahtības Dolkovsklowas aprīki un ispelnijs Sv. Vladimira 2. schlikas ordeni. 1903. gadā tas dabuja admirilitates generalleitnanta tituli un tika no gubernatora peenaklumeem atshabinats, bet tālomehr pēestātīts eelschleetu ministrijai. Schī gada sahlumā Obolenstīs tā eezelis par preelschneelu, lahdai us Wisaugstalo pāwehli dibinatai komissijai pēc eelschleetu ministrijas kurai nahjas iſstrahdat nosozījumus, ka buhtu lasmas bāwanas preelsch Sevastopoles waroneem, fīnīnot schī zētolschā 50 gadu aīsstahweschanas svehtus. Jaunais generalgubernators ir 48 gadus vecs.

Daschadu zitu isdewumu pamasinachan
kara debs, lä sinams, notituse tööt leelä mehra. Lä sem
kopibas un domenu ministrijas budschets us 1904. gadu pa
masinats par 3,114,801 rbl. (Wiss ministrijas budschets fa
kneed 49,829,102 rbl.). Stary zitu domenu ministrijas
walts semes departamenta un ministrijas kanzelejas isdewum
pamasinati par 370,855 rbl.; semkopibas departamenta ar
diwām nodalam — par 1,186,930 rbl.; meschu departamente
— par 1,498,375 rbl.; salmuhypneezibas departamenta — par
108,641 rbl. Galwend lohriä pamasinatum aishem isdewu
mus, kas atteezas us pahrgroßbam domenu ministrijas dar
bibä, krona semes pahrwaldibu un aßgabieju eejirkau atro
beschoschanu; aisdewumus, kas bija nolemti laulhaimneegibai
stahwolka uslaboschanai (Schim noluhslam pebz 1904. gada ap
rekhina isdodama libdelsu fuma pamasinama par 300,000 r.)
isdewumus jaunu laulhaimneegibas mahibas eestahschu eerih
loschanat un lopkopibas pazelschanat (100,000 rbl.); nosusti
noshanas un apyluhdinachanas barbeem jaunu bubyj
wajadfibam; meschkopibas eerehdnu flaita paleelinaschanai un
teefchi meschkopibai (250,000 rbl.); meschu ismellechanai un
ispehtischanan seemu guberañs (150,000 rbl.); meschu ku
turdarbeem (250 tuhls. rbl.); krona meschu stahwolka pajel
schanan (500 tuhls. rbl.) un w. z.

Izveidoti jauns kreditbileschu ielaidsums. Kā galwa pilsehtas oīwes fino, tad valstsbanka ielaidsē jaunos kreditbileses par sahdeem 20 milj. rubleem. Lihds ar kreditbileschu ielaisschanu valsts lasee cepluhsot atpalat selta monetās, proti no gada sahkuuma lihds 16. junijsam 91,7 milj. rublu, kameh kreditbileschu tajā paschā laits ielaists tiloi par 90 miljoni rubleem.

Jgaunu daschadās volonijās Eestokreevijā un Aistijas Kreevijā, ta "St. Pet. Bta." sīno. pūbwojot pavismārī.

No Voltawas. Kā avisē „Volt. West.” fino, tad nezīl sen Voltawas vilcētās ambulatorijā eeraudusēs sahdo wega sevīnā, kura fiznīgi luhguse ahrstus, lat izrāstot winai leezību, ka ta neesot „d i m u f e r a g a n a”. Uf jauta jumu, ka wina nahluse us schahdām aplamam eedomam, ta atbildeja, ka laimini winu turot par roganu, un tilai tad buhschot tizet, ka wini ta naw, ja peneesschot no ahrsta ap leezību, ka ta pateescham esot zilwels. Welti winai mehgī naja isslaidot, ka raganu nepavisam naw; wina luhdsas un plījās tif ilgi, lamehr dabuja apleezību, ka zaur ismellešchanu wina atrasta meesīgi un garīgi tilpat normala, lā zitas see weetes. Lihgsma tad wezite ar siwarigo dokumentu greefusēs atpalat pee saweem salmineem, lukeem ta tagad wareja us rohdit melnu us hulta.

No Kijewas. Kijewas gimnasiisti sawa direktora wadibā išdoriuschi eksturistju uſ Italiju un aſbraukuschi patlaban no Romas uſ Florenzi. Romā pahwests lardinalam Meri del Balam klaht eſot peenehmik winus privat audienzē. Pahwests ar gimnasijas direktoru farunajees latīnu walodā. Pret gimnasiistem Bjs X. iſturejees lott ſtejnigi, parunajees pehz latrīnas ar latru weenu no teem un atwadotees devisor teem un winu prederigeem sawu apusluta ſweſtibu.

No Latwieeschu kolonijas Austrumzeemā
(Usga gubernā). Latwieescheam ir kolama mālēs. Iesā Jahn-

nahl, tas labi nahl, ta ari austrumeeschu lubgshanas nom
ehrgeles, gadeem gallditas, schopawasari laimigi tika usstahdi-
tas. Austrumeeschu slolas slolotajs, un tapat wina palihga
dabu algu par abeem 600 rbl. gadu no Ilfas apriska
semstes, tad wehl preelsch sloleneem burtnizas, slolas grab-
matas, un zitus wajadfigos mahjibas lihdsellus, tapat no
semstes, par lo fewischli ne grafis naw jamalja. Austru-
meeschu apmehram 70 falmneku, kuri gada laitsa semstes
semes nodolu malsla tika op 300 rbl, bet no tas paschas
semstes sanem, weenigi preelsch slolas ustureschanas latru
gadu op 700 rublu, un fur tad wehl semstes dakteria palih-
gsiba, un sahles, pat dakteria isbrauschanu us slimnekeem, wiss
us semstes rehktina. — Ra curiosum war minet pagah-
iuscho wasaru par semstes dotu naudu isdarito slolenu
lopdsibwes ehlas buhw. Muhfu wetschi eesneeguschi semsta lub-
gumu, la wini gribetu pec sawas slolas buhwetehlu, kura noderet
slolenu, un tapat palihga slolotaja dshwolkeem, materialu
wini paschi fogahdascht, lai semstes dotu tif preelsch usbuhs-
wes wajadfigo naudu. Lubgums tika eewehrots, un buhwes
nauda, 450 rublu austrumeeschu fabedribai isdota. Bet los nu
isnahja? Muhsejee bij atraduschi, la materialu preelsch schis
ehlas par welti dot, un west, efot pawisam nepralifti, tadebi
bij nospreeduschi no augschä minetads semstes naudas mal-
sat paschi few par latru peewestu sola gabolu pilnu zenu,
pehz dees gan auflas talles. Schahdi rihtojotees, finams nauda
drifti bij zauri, un ehla palila bes jumta, bet tas nu masa
leeta! Wetschi spospreesch atlal, la wojaga webl lubgt no sem-
stes pabalstu preelsch weena glihta jumta uslitschangs.
Domats darits, bet zereta jauna pabalsta weeta sagaidja
semstes eerehdni, kusch sloleno buhwu apstatijs ihf no-
telza: "Austrumeeschi lubhda no semstes pabalstu slolas
ehlas buhwei, bet nu ir usbuhschuschi par scho naudu tika
pirti." Leeldeenas svehtlu pehdejä deenä daschi kreetmalee
schejeeneeschti bij faribelejuschi teatra israhdi, usweda Adolsa
Alunana lugu "Seschi mosti bundsineesi".

No Riga.

Wina ekselenze, Vidzemes gubernatoris, generalleitnants N. A. Paschkows festdeinas rihtu (26. jun.) pahrbrauzis no Jurjewas Rīgā.

Bidzemes gubernatora fānzeljā no 16. maja
lihds 1. junijam eemalsfati labprahtigu seedoju mu lora siotes
pawairošchanai 533 r. 35 lap. Kopā ar senaleem pawisam
13,704 rbt. 27 lap.

Nigas Latweeschu beedribas Sinibu Komisija pagājušo pēcdei noteira sehdi. Wispirms pahrspreeda jautojumu par muzejas papildināšanu zout eewebrōjamu weetu un leetu, lā ari ebsu un t. t. fotografijam. Lai šob darbus felsmigali waretu wadit, tad sapulze nolehma eeweblet sevīšoku komiteju, pēc tam par komitejas lozelkem tuhla pēz balsu wairuma cezehla: Sebergu, Butnīnu, Siliņu, Kreizbergu un Kalnīnu. Schi pasahluma mehjinajuma darbus nospreeda isdarit iuwejās Nigas aprīkala pagastos jau schogad. Preelsch jauna vīnehmuma realisēšanas sapulze nolehma schogad issmalsat 100 rublus. Pēz tam sapulze veenehma no Rāpteikā lga dāhwatas grahmatas. Grahmatas ir 135 gabus wejas un samehrā ar teem laiseem, loti glihsii isslataš. Rā leelos, tad vīnas is Latweeschu literatūras tagadejā laislā pawisam issudusčas. Lā laislā tilai reti lobds wairiš finds. Ia ar 1770 gadeem ir Latweeschu valodā

isnahjis laħds nedekas laiħralis „Latweesħu Ahrre”, kurek pastahwejhs masakais 25 nedekas. Redaktora un isdeweja wahħdus naw finam. Grahmata „to labbu finnu un pamah-xibu“ ir-115 gadus weżja, isħolta no Rujanies mahxtija Bergman a nelaika fkolotajha Swenik a peemina. Ta' la graħmatas efot fastahħditas loti dsejjsla un bagatħ walodha un ta' la winas fatur daudj interesa lu finu par weżo latweesħu dħiħwi un parafšam, ta' tas labi nobet par materialu dašħadu jautajumu ispejħihschanai. Gewehejx sħo graħmatu bagato faturu, Sinibu komiċċja isteżza weħles-sħan, lai par winn tiliu referens laiħraflos. Sħo graħmatu pahħspreeħanu Sinibu komiċċja u stigeja ralstnejnem Al-Dulħes tgħam un beidso tħalli jaġi beedri Silina l-ġu isteiki no komiċċja pusses fir-snigu „paldeewi“ Kapteini tgħam par weħrtigo dawwinajmu.

Rigas Latweeschu atturibas beedriba „Ausellis“ pehdejā lailā valzīs toti mosq̄s. Vēs latvis-
lām teatra israhdem „Ausellis“ tagad pa reisei uswed arī
leischu un kreewu lugas. Pēhj laikrakstu atsausmēm leischu
trupa dauds labal savu lomu nospeblejuſe, kā kreewu. Zaur
schahdu rihžibū „Ausellis“ zērē us labeeim panahlumeem, jo
wairak tapehj, kā aplahrtejās fabrikās strahdā toti dauds
kreewu un leischu. Kā no augščā peewestā redsams, tad
„Ausellis“ paleel internazionals. Un eewehejrojot to
apstahkli, kā „Ausella“ darbība eet gan besgaligi plāfčumā,
bet ne augstumā un dīķumā, tad man us labeeim panah-
lumeem toti masas zerības. Par leischu lugam es nela-
neteiktu, bet par kreewu man japeemin, kā pirms „Ausellim“
buhs tāhda kreewu trupa, kura spehs dārds mas to ispildit,
lo no vinas laut weensahrschāla publīka sogaida, tilmehr
winam nebuhs nelahdu panahlumu. Istehtrejat tos paschus
„knapos“ lihdseltus ar lukeem waretu dauds mas attalgot
labakus alteerus, — „Ausellis“ jaun schahdu plāfchū rihžibū
paliks bes kāhda nopeetnala ralslura. Jaewehejro, kā ne
plāfchums iau wiſu attaisno un weiz, bet jaewehejro arī
dīķums. Labal masak, bet labi, nela var dauds un —

X.—
Kenini meitu skola. Atlaissaas alts notika 9. jun. Pedagygiflās klases līkšu veidsa 16 skolniecež; no tām — ar lotti labām felsmem: Anna Michelson no Vurtneekem, Minna Strasdīn no Kolneses, Karlinā Soste no Zehsu Pilspagasta, Pauline Osolin no Rīgas, Anna Kahellin no Gaujenes, Karoline Gutmann no Rīgas; ar labām felsmem: Olga Birsneel no Dschuhkies, Elisabete Dubultstēn no Rīgas, Pauline Rumbach no Rīgas, Martja Brünnerberg no Stūl-

